

umhvørvisstovan

Umhvørvisgóðkenning

Navn á virki við góðkenning:	
Runavíkar Kommuna	
Bústaður hjá virki:	
Heiðavegur 26, Runavík	
Galdandi fyri virksemini:	
At gera útfylling á sjógv í Søldarfirði og Runavík	
Matr. nr.:	V-tal:
93a, 116b & 88c	345210
Mál nr.:	Galdandi frá:
21/01134	21. Januar 2022

Umhvørvisstovan, hin 21. Januar 2021

Katrin H. Jensen, deildarleiðari

/

Tummas T. Sæbúð, umhvørvisviðgeri

1 Góðkenning og heimild

Henda umhvørvisgóðkenning av virkseminum hjá Runavíkar Kommunu er givin við heimild í §§ 28 og 29 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, við seinni broytingum, og § 1, nr. 4 í kunngerð nr. 54 frá 3. mai 1994 um at leggja eftirlits- og umsitingaruppgávur eftir umhvørvisverndarlógini til Umhvørvisstovuna, við seinni broytingum.

Endamálið við umhvørvisgóðkenningini er at fyribyrgeja og avmarka dálking av náttúru og umhvørvi og at fyribyrgeja og avmarka ampar, sum kunnu standast av virkseminum.

Góðkenningin fevnir um arbeiðið hjá Runavíkar kommunu og møguligum undirveitarum at gera útfylling á sjógv í Søldarfirði og Runavík, so leingi byggiarbeiðið varir.

Góðkenningin er grundað á upplýsingar frá Runavíkar kommunu og ráðgevum hennara. Tað er ábyrgdin hjá Runavíkar Kommunu, at upplýsingarnar, sum eru latnar Umhvørvisstovuni, eru rættar.

Henda góðkenning tekur ikki støðu til, um tað er neyðugt við góðkenning eftir aðrari lóggávu.

2 Umsóknin

Runavíkar kommuna vendi sær í oktober í 2021 til Umhvørvisstovuna við fyrispurningi viðvíkjandi loyvi at fylla grót út á sjógv í Søldarfirði og Runavík sambært § 21 í lóg um verju av havumhvørvinum¹. Talan er um triggjar útfyllingar í Søldarfirði, eina millum bátahylin og bryggjuna, eina sunnanfyri við Trøllaklett 21 og eina Niðri við Sand, og so eina í Runavík norðanfyri Fjørueg 3 og 5.

Runavíkar kommuna vísti á, at umhvørvið í hesum økinum í dag, í stóran mun, er merkt av verandi virksemi t.e. uppfyllingum, grótkøstum og bátadráttum. Millum lítið og einki er eftir av upprunaligu fjøruni og tær búlendislýsingar sum eru gjørdar nær við útfyllingarnar vístu ikki á nakað óvanligt slag ella búlendi í økinum sum átti veri vart.

Umhvørvisstovan metti, at ætlaða útfyllingin út á sjógv, ikki fór at hava munandi ávirkan á náttúru og umhvørvi, og tók tí, sambært § 21, stk. 4 í løgtingslóg um verju av havumhvørvinum avgerð um, at tað ikki er neyðugt við góðkenning sambært § 21, stk. 1 og tilhoyrandi árin smeting sambært § 21, stk. 2 í lógini.

Hóast Umhvørvisstovan metir, at ikki er neyðugt við árin smeting, metir Umhvørvisstovan at útlát, serliga av plasti, í sambandi við oman fyri nevndu verkætlan, kann hava týðandi árin á umhvørvið. Av tí at grótið kemur frá spreingingum í samband við tunlar, er nógv av plasti í grótinum. Umhvørvisstovan metir, at neyðugt er við umhvørvisgóðkenning, fyri á best møguligan hátt at tryggja, at so lítið útlát sum møguligt verður av plasti, hóast útfylling á sjógv, ikki er nevnt í fylgiskjalinum til umhvørvisverndarlógina. Heimild fyri at krevja hetta er í § 28 í løgtingslóg um umhvørvisvernd.

Umhvørvisstovan hevur tí tikið avgerð um, at Runavíkar kommuna skal hava umhvørvisgóðkenning til virksemið at gera útfyllingina, sambært § 28 í løgtingslóg um umhvørvisvernd.

3 Lýsing av virkseminum

---

¹ Løgtingslóg nr. 59 frá 2005 um verju av havumhvørvinum við seinni broytingum

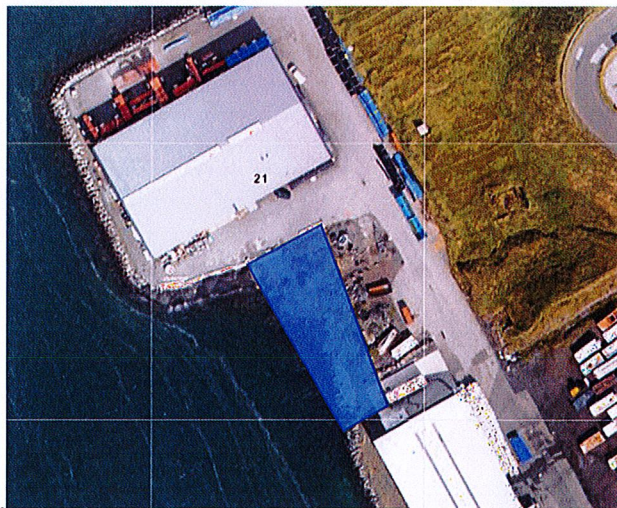
Runavíkar kommuna ætlar at gera fýra útfyllingar. Talan er um tvær útfyllingar í Søldarfirði, eina millum bátahylin og bryggjuna, og eina sunnanfyri við Trøllaklett 21, og so eina í Runavík norðanfyri Fjørueg 3 og 5.

Økið millum bátahylin og bryggjuna er áleið 3.400 m² til støddar og útfyllingin krevur uml. 15.000 m³ av gróti. Ætlanin er at økið skal brúkast til vinnuvirksemi líkt tí sum longu er á havnarøkinum og ætlanin er ikki at gera bryggjukant.

Mynd 1 Økið millum bátahylin og bryggjuna í Söldarfirði

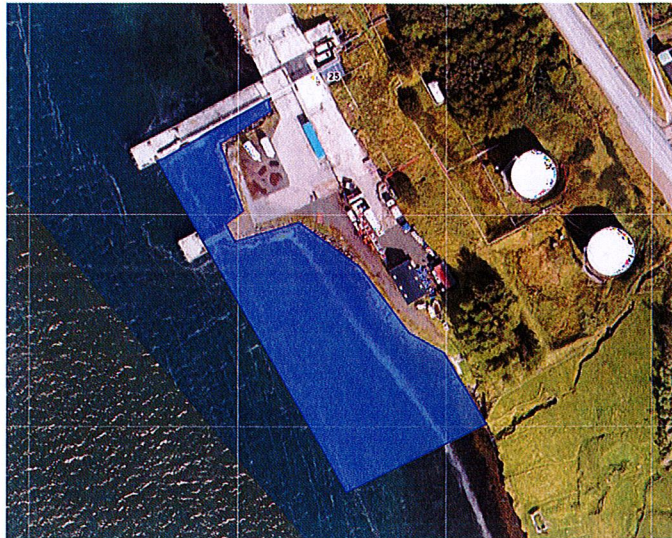
Økið millum Trøllaklett 7 og Trøllaklett 21 er longu útfyllt við gomlum, minni skipaðum, útfyllingum. Ætlanin er at gera økið soleiðis, at tað fylgir útfyllingini við Trøllaklett 7. Økið skal brúkast til vinnuvirksemi líkt tí sum longu er á havnarøkinum og ætlanin er ikki at gera bryggjukant.

Mynd 2 Trøllaklett 7 og Trøllaklett 21 í Söldarfirði

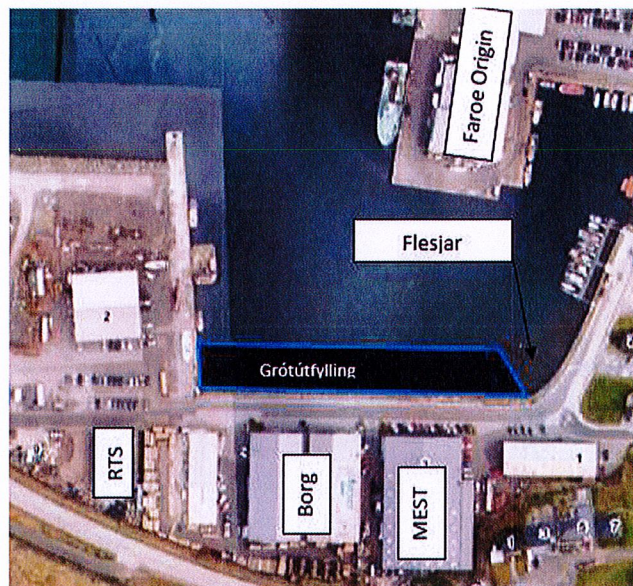
Øki Niðri við Sand er áleið 6000 m² til støddar og krevur uml. 20.000 m³ av gróti til at gera útfyllingina. Økið er merkt av gamlari útfylling og eingin natúrligur partur av sjóvarmála er eftir. Ætlanin er at øki skal brúkast til vinnuvirksemi og væntandi verður tað ein útbygging av virkseminum hjá núverandi oljugoymslu.

Mynd 3 øki niðri við sand

Økið norðanfyri Fjørueg 3 og 5 er áleið 3.000 m² til stóddar. Útfyllingin er ein partur av framtíðarætlanum um at skapa ein miðbý inni í Runavíkini. Ætlanin er at byggja nakrar bygningar á útfyllingina og at leggja nakrar bátabrýr út frá útfyllingini. Ætlanin er ikki at gera bryggjukant.

Mynd 4 Økið norðanfyri Fjørueg 3 og 5 í Runavík

Gróti sum skal brúkast til útfyllingarnar kemur frá sprengiarbeiði í Sandoyartunlinum, har noel leidningar vera brúktir og tískil er nakað av plasti uppí grótinum. Runavíkar kommuna ætlar at leggja flotverju út til tess at forða fyri, at plast frá grótinum rekur burtur frá útfyllingunum.

4 Lýsing av umhvørvisviðurskiptum

Út frá tilfarinum í umsóknini sæst, at Runavíkar kommuna er kunnug við, at plast kann vera uppí grótinum. Nøgðin av plasti veldst um, hvat slag av sprengiarbeiði, talan er um. Í hesum førinum er talan um tunnilsgrót sum vanliga inniheldur fitt av plasti. Hátturin at fylla út er eisini avgerandi. Í hesum førinum

verður fyllt út frá landi við at vippa grótið á sjógv. Hesin hátturin gerð, at minni av plasti losnar, enn eitt nú tá fyllt verður út við báti.

Tað gerst alt meira greitt, at plast kann blíva ein stórur lívfrøðiligur, heilsuligur og umhvørvisligur trupulleiki í havinum.

Runavíkar kommuna ætlar at leggja forðing út, so at plast verður hildið aftur. Umhvørvisstovan metir, at tað er umráðandi at gera eina ítøkiliga og sjálvstøðuga meting í hvørjum einstøkum føri umhvussu ein forðing best verður skipað. Treytir verða tí settar til, at Runavíkar kommuna ger eina meting av útlátnum av plasti frá verkætlanini, og hvussu ein forðing á besta hátt kann byrgja fyri, at plast rekur frá útfyllingini. Eisini verður sett treyt um, at forðingin skal røkjast og at leivdir av spreingileidningum regluliga verða tiknar upp úr forðingini.

Arbeiðið at flyta grót til útfyllingina við lastbilum og gravimaskinum kann hava nakað av óljóði við sær. Av tí at talan er um eina tíðaravmarkaða verkætlan, metir Umhvørvisstovan, at tað í hesum føri kann vera víkið nakað frá vanligu krøvunum til óljóð, og hevur stovnurin valt at taka støði í norsku leiðbeiningini Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging.

Treytir verða settar til óljóð ogistingar.

Nakað av burturkasti stendst av virkseminum, og krøv verða sett til, at verkætlanin hevur skipan til burturkast.

5 Málsviðgerð

Í viðgerðini av umsóknini og til at áseta treytir er m. a. hetta tilfar nýtt:

- Umsókn um umhvørvisgóðkenning frá októbur 2021
- Moss havn - Kartlegging av plastforurensning i forbindelse med utfylling i sjø, Rambøll Norge 2016
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012)

Í málsviðgerðini er serligur dentur lagdur á:

- at Runavíkar kommuna leggur virkseimið til rættis á ein hátt, so at umhvørvið verður ávirkað minst møguligt,
- at avmarka útlát av plasti so nógv sum gjørligt,
- at avmarka ampar av óljóði ogistingum so nógv sum gjørligt,
- at avmarka útlát av dálkandi evnum, evju og dusti,
- at vandin fyri óhappum, sum kunnu hava dálking við sær, verður minkaður mest møguligt,
- at mannagongdir at fyribyrja dálkandi óhappum skulu vera tøk og at útgerð til handfaring av dálkandi óhappum skal vera tøk.

Gongdin í viðgerðin av umhvørvisgóðkenningini er lýst í Kap 2. Runavíkar kommuna fekk uppskot til umhvørvisgóðkenning til viðmerkingar hin 23. desember 2021. Runavíkar kommuna hevði onga viðmerking.

6 Góðkenningartreytir

6.1 Almennar treytir

- 6.1.1 Hendan umhvørvisgóðkenning, við møguligum broytingum og dagføringum, skal altíð finnast á virkinum, og skulu øll viðkomandi starvsfólk kenna innihaldið og krøvini í góðkenningini.
- 6.1.2 Allar treytir í hesi góðkenning eru eisini galdandi fyri virkseimið hjá undirveitarum hjá Runavíkar kommunu, meðan teir arbeiða við oman fyri lýstu verkætlan. Runavíkar kommuna hevur ábyrgdina av, at undirveitarar hjá felagnum halda treytirnar í hesi góðkenning.
- 6.1.3 Runavíkar kommuna rindar fyri allar sýnistøkur, kanningar og metingar av úrslitum.
- 6.1.4 Virkseimið má ikki víðkast, fyrr enn nýggj góðkenning er givin til hesa broyting.
- 6.1.5 Um virkseimið steðgar fyribils, skal tilfar og útgerð antin tryggjast soleiðis, at tey ikki eru til ampa fyri umhvørvið ella beinast burtur. Harafturat skal eigari tryggja at olja, kemikaliir ella annað ikki kunnu verða til ampa ella kunna dálka umhvørvið, meðan virkið liggur stilt.
- 6.1.6 Heldur virkseimið uppat, skal alt tilfar og útgerð beinast burtur.
- 6.1.7 Umhvørvisstovan hevur eftirlit við virkseminum. Eftirlitið verður útint sambært kap. 7 í umhvørvisverndarlógini. Møgulig eftirlitsboð verða bara givin Runavíkar kommunu uttan mun til, um tey fevna um viðurskifti hjá Runavíkar kommunu ella undirveitara.
- 6.1.8 Í 5 ár eftir at góðkenningin er givin, kunnu ikki gevast onnur boð ella forboð enn ásett í hesi góðkenning, uttan so at:
- nýggjar upplýsingar eru komnar fram um dálkingarskaðáárin
  - dálkingin elvir til umhvørvislig skaðáárin, ið ikki kundu síggjast frammanundan, tá ið góðkenningin varð givin
  - dálkingin í aðrar mátar verður størri enn hon, ið góðkenningin er givin eftir ella
  - ampar verða av virkseminum, sum ikki kundu síggjast tá góðkenningin varð givin.
- 6.1.9 Umhvørvisgóðkenningin er galdandi til arbeiðið at gera útfyllingina er liðugt.
- 6.1.10 Um arbeiðið ikki er liðugt, tá 5 ár eru gingin, eftir at góðkenningin er lýst, kann Umhvørvisstovan broyta treytirnar í góðkenningini, tá ið tað er umhvørvisliga grundað ella um minni dálkandi framleiðsluhættir ella betri reinsingarhættir eru komnir fram.

6.2 Innrætting og rakstur

- 6.2.1 Økini, sum henda góðkenning viðvíkir, skulu rekast og viðlíkahaldast soleiðis, at treytirnar í hesi góðkenning altíð verða hildnar.
- 6.2.2 Arbeiði, har vandi er fyri spilli av dálkandi ella vandamiklum evnum, skulu gerast á skynsaman hátt, so at dálking ikki stendst av hesum.
- 6.2.3 Høvudsreglan er, at tað er bannað at koyra grót á sjógv, sum er dálkað við plasti ella øðrum dálkandi evnum.
- 6.2.4 Um Runavíkar kommuna sleppir grót á sjógv, har væntast kann, at tað er dálkað við Nonel leidningsleidvum v. m. ella tilsvarandi plastleidvum, skal Runavíkar kommuna tryggja, at møguligar Nonel-leidningsleidvur v.m., sum verða skolaðar leysar av grótinum til útfyllingina, verða hildnar aftur so nær útfyllingini sum gjørligt, t.d. við eini forðing.
- 6.2.5 Um forðing verður brúkt, skal Runavíkar kommuna áðrenn arbeiðið byrjar, gera eina greiða og grundgivna ætlan fyri, hvørja og hvussu stóra forðing ætlanin er at brúka, hvussu hon tryggjar, at Nonel leidningsleidvur v.m. ikki reka burtur og hvussu plastleidvur innan fyri forðingina verða tiknar upp.
- 6.2.6 Runavíkar kommuna skal regluliga savna Nonel leidningsleidvur v.m., sum verða hildnar aftur innan fyri forðingina, og skráseta nøgdina av hesum í vekt.
- 6.2.7 Runavíkar kommuna skal regluliga fylgja við, tó í minsta lagi tvær ferð um vikuna, meðan arbeiðið fer fram og upp til ein mánað eftir at arbeiðið er steðgað, um Nonel- leidningsleidvur v.m. reka upp á land. Runavíkar kommuna skal savna og burturbeina hesar til móttakara av burturkasti, og skráseta nøgdina av hesum í hósandi vekteind.
- 6.2.8 Um Runavíkar kommuna brúkar aðra mannagongd enn forðing at tryggja, at møguligar Nonel-leidningsleidvur v.m., sum kunnu verða uppi í grótinum, verða hildnar aftur, skal Runavíkar kommuna somuleiðis áðrenn arbeiðið byrjar, gera eina greiða og grundgivna ætlan fyri, hvussu hetta verður gjørt.
- 6.2.9 Runavíkar kommuna skal savna Nonel-leidningsleidvur v.m., uppi á útfyllingarøkinum eftir hvønn arbeiðsdag, og skráseta nøgdina av hesum í hósandi vekteind.
- 6.2.10 Runavíkar kommuna skal skjótast gjørligt kunna Umhvørvisstovuna um óvanlig viðurskifti, sum hava ella kunnu føra týðandi dálking við sær.
- 6.2.11 Runavíkar kommuna sendir Umhvørvisstovuni tíðarætlan og mannagongdir viðvíkjandi punktunum 6.2.4 til 6.2.8 í so góðari tíð, at møguligar broytingar kunnu gerast, áðrenn arbeiðið byrjar.
- 6.2.12 Um óhapp ella annað førir við sær, at forðingin ikki virkar sum ætlað, skal einki grót fyllast út fyrr enn forðingin er komin í rættlag aftur.
- 6.2.13 Verður dálking staðfest av spreingileidningum í nærumhvørvinum, kann Umhvørvisstovan krevja, at Runavíkar kommuna skipar fyri rudding.

6.3 Óljóð, ristingar, geislingar og ljós

- 6.3.1 Alt virksemi skal fara fram soleiðis, at tað í minst møguligan mun hevur við sær ampar av óljóði, ristingum, ljósi ella geislingum.
- 6.3.2 Ískoytið frá virkseminum, sum henda góðkenning viðvíkir og beinleiðis avleiddum virksemi til óljóðtyngdina við næsta grannamark, má ikki fara upp um niðanfyri standandi mørk:

Bygningsslag	Krav um dagin (LpAeq12h 07-19)	Krav um kvøldið (LpAeq4h 19-23) ella sunnu-/halgidagar (LpAeq16h 07-23)	Óljóð um náttina (LpAeq,8h 23-07)
Bústaðir, frítíðarhús, sjúkrahús, røktarheim	65 dB	60 dB	45 dB
Skúlar, barnagarðar	60 dB meðan stovnarnir er í brúki		

Óljóðtyngdin: Ljóð, mált sum tað orkujavnaða, A-vigaða ljóðtrýststøði í dB(A) við næsta grannamark.
LpAeq12h 07-19 merkir: miðal orkujavnað, A-vigað ljóðtrýststøði í dB(A) í 12 tímar millum kl. 07-19.
Tilsvarindi fyri hinar styttingarnar.

- 6.3.3 Um Runavíkar kommuna metir, at óljóðið fer at ávirka sama grannalag samanhangi í meira enn 6 vikur, men styttri enn til og við 26 vikur, verða krøvini í 6.3.2 herd við 3 dB.
- 6.3.4 Um Runavíkar kommuna metir, at óljóðið fer at ávirka sama grannalag samanhangi í meira enn 26 vikur, verða krøvini í 6.3.2 herd við 5 dB.
- 6.3.5 Um tað eru at týðilig impulsljóð ella týðiligir eyðkendir reinir tónar er uppi í óljóðinum, kunnu krøvini í 6.3.2 verða herd við 5 dB. Impulsljóð kann stava frá boring, hamring, høgging og øðrum sláivirksemi. Reinir tónar kunnu koma frá útgerð sum pumpum og viftum.

6.4 Burturkast

- 6.4.1 Alt burturkast frá oman fyri nevnda virksemi skal handfarast og skiljast í samsvari við kunngerð nr. 147 frá 1995 um burturkast og galdandi reglum hjá móttakara.
- 6.4.2 Alt burturkast skal latast virki, sum hevur umhvørvisgóðkenning til at taka ímóti burturkasti og viðgera tað.
- 6.4.3 Burturkast skal altíð goymast í hóskaði ílötum ella bingjum, og ikki vera til ampa ella elva til dálking.
- 6.4.4 Serliga dálkaði burturkast skal skiljast og handfarast sambært galdandi reglum og goymast í týðiliga merktum hóskaði ílötum, t.d. UN-góðkendum ílötum.
- 6.4.5 Ílöt við serliga dálkaði burturkasti skulu vera tøtt og standa á einum sjálvstøðugum og avbyrgdum tøttum øki.
- 6.4.6 Bingjur, ílöt og burturkast, sum ikki kann vera í ílötum, skulu verða sett og tryggjað soleiðis, at tey ikki fúka í vindi.

6.5 Rakstrarskrásetingar og umhvørvisfrágreiðing

- 6.5.1 Runavíkar kommuna skal skráseta hesar upplýsingar:
- Nøgd av gróti, sum er brúkt til verkætlanina í m³
  - Nøgd av innsavnaðum Nonel leidningsleivdum v.m. og øðrum tilfari frá sprengiútgerð, ella annað tilsvandi tilfar, býtt upp í innanfyri forðing ella tilsvandi, uppi á landi og á ymsum stöðum í Runavíkar kommuna
  - Eftirlitsmyndugleikin skal til eina og hvørja tíð kunna síggja rakstrarskrásetingarnar ella biðja um avrit av rakstrarskrásetingunum, sum skulu goymast í 5 ár.
- 6.5.2 Runavíkar kommuna skal í seinasta lagi 6 vikur eftir at longri steðgur er í arbeiðinum ella á hvørjum ári gera ein umhvørvisfrágreiðing við:
- uppgerð av rakstrarskrásetingunum og lyklatølum,
  - frágreiðing um viðlíkahald og óhapp við umhvørvisligum árinum
  - gjørd og ætlað umhvørvistiltøk
- 6.5.3 Frágreiðingin skal sendast Umhvørvisstovuni í seinasta lagi 1. mars í avloysandi árinum.

Kæruvegleiðing

Henda avgerð kann, sambært § 66 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, sum broytt við løgtingslóg nr. 128 frá 22. desember 2008, kærast til landsstýrismannin við umhvørvismálum. Kæran skal sendast Umhvørvisstovuni, sum síðan sendir hana til landsstýrismannin við neyðugum skjølum.

Kærufreistin er 4 vikur frá tí degi, umhvørvisgóðkenningin er almannakunngjørd. Um kærufreistin er úti ein leygardag ella ein haldag, verður kærufreistin longd til tann fyrstkomandi gerandisdagin.